

## Věc T-146/04

**Koldo Gorostiaga Atxalandabaso**

**v.**

**Evropský parlament**

„Pravidla pro úhradu nákladů a příspěvků poslancům Evropského parlamentu –  
Kontrola používání příspěvků – Doložení výdajů – Inkaso dluhu započtením“

Rozsudek Soudu (druhého rozšířeného senátu) ze dne 22. prosince 2005 . . . II - 5995

### Shrnutí rozsudku

1. *Parlament – Pravidla pro úhradu nákladů a příspěvků poslancům Evropského parlamentu – Inkaso neoprávněně vyplacených částek – Použití řízení popsaného v čl. 16 odst. 2 a čl. 27 odst. 3 a 4 zmíněných pravidel jako lex specialis ve vztahu k řízení popsanému v odstavci 2 posledně uvedeného článku*

2. *Parlament – Pravidla pro úhradu nákladů a příspěvků poslancům Evropského parlamentu – Rozhodnutí generálního tajemníka, které se týká inkasa neoprávněně vyplacených částek – Neexistence jeho pravomoci k nařízení uvedeného inkasa započtením splatných příspěvků poslance bez pověření předsednictvem v souladu s příslušným řízením*
  
3. *Žaloba na neplatnost – Příslušnost soudu Společenství – Návrhová žádání směřující k navrácení věci do stadia předcházejícího přijetí zrušeného aktu za účelem obnovy řízení v bodě, ve kterém došlo k dotčené protiprávnosti – Nepřípustnost (Čl. 230 ES a 233 ES)*
  
4. *Právo Společenství – Zásady – Práva obhajoby – Dokumenty, ke kterým se zúčastněná osoba nevyjádřila – Vyloučení jako důkazního prostředku – Meze*
  
5. *Akty orgánů – Obecná povinnost informovat adresáty aktů o možnostech podání žalob a o lhůtách – Neexistence – Průvodce povinnostmi úředníků a zaměstnanců Evropského parlamentu – Ustanovení, které stanoví uvedení možnosti podání žaloby k soudu v aktech orgánů – Nedodržení – Porušení formálních náležitostí – Neexistence*
  
6. *Akty orgánů – Odůvodnění – Povinnost – Působnost – Rozhodnutí generálního tajemníka, které se týká zaplacení částek vyplacených poslanci z titulu parlamentních příspěvků – Odkaz na zprávu auditora předanou zúčastněné osobě – Odkaz na dokumenty, které předložila a částečné zaplacení – Přípustnost (Čl. 253 ES)*
  
7. *Právo Společenství – Zásady – Rovné zacházení – Meze – Protiprávně přiznaná výhoda*
  
8. *Žaloba na neplatnost – Žalobní důvody – Zneužití pravomoci – Pojem*

9. *Parlament – Pravidla pro úhradu nákladů a příspěvků poslancům Evropského parlamentu – Příspěvek na parlamentní asistenci – Plátce pověřený správou vyplacených částek – Neexistence dokumentů odůvodňujících řádné použití – Povinnost vrácení – Důkazní břemeno v případě napadení před soudem Společenství*

1. Článek 27 odst. 2 pravidel pro úhradu nákladů a příspěvků poslancům Evropského parlamentu, který upravuje řízení zakládající příslušnost kvestorů pro rozhodování o všech rozporech mezi poslanci a generálním tajemníkem ohledně aplikace zmíněných pravidel představuje ustanovení s obecnou působností, které se vztahuje, s výhradou zvláštních pravidel, na všechny věci upravené těmito pravidly. Představuje tedy obecné ustanovení ve vztahu k čl. 16 odst. 2 a k čl. 27 odst. 3 a 4, které se týkají speciálně sporů ve věcech inkasa neoprávněně vyplacených parlamentních příspěvků. Jsou-li tedy k dispozici zvláštní ustanovení, není čl. 27 odst. 2 použitelný ve věcech inkasa neoprávněně vyplacených parlamentních příspěvků.

(viz bod 83)

2. Rozhodnutí generálního tajemníka Evropského parlamentu, které na straně jedné konstatuje, že v něm zmíněné

částky byly poslanci neoprávněně vyplaceny z titulu nákladů a parlamentních příspěvků a že je namístě je inkasovat, a na straně druhé uvádí, že je třeba provést toto inkaso započtením na příspěvky, které mají být vyplaceny poslanci, musí být zrušeno v rozsahu, v němž stanoví, že inkaso pohledávky za poslancem bude provedeno započtením.

V tomto ohledu čl. 27 odst. 4 pravidel pro úhradu nákladů a příspěvků poslancům Evropského parlamentu (dále jen „pravidel NPP“) totiž popisuje řízení o započtení. V první řadě toto ustanovení odkazuje na článek 73 finančního nařízení č. 1605/2002, jakož i na podmínky provádění tohoto posledně uvedeného článku, jehož odst. 1 druhý pododstavec stanoví povinnost účetního každého orgánu inkasovat započtením a v náležitě vyšší pohledávky Společenství za jakýmkoli dlužníkem, který má sám jistou a splatnou pohledávku za Společenstvími. Mímoto z čl. 78 odst. 3 písm. d) až f) a z článků 83 a 84 nařízení č. 2342/2002, týkajících se prováděcích pravidel k článkům 71 a 73 finančního

nařízení, vyplývá, že každý orgán je povinen přistoupit k inkasu pohledávek Společenství přednostně započtením, a že nedojde-li k úhradě, je povinen zahájit řízení o inkasu jakoukoli jinou právní cestou.

Změnou pravidel NPP doplněním nového odstavce 4 do výše uvedeného článku 27 zamýšlel tedy Parlament stanovit, že je-li namístež inkasovat od poslance pohledávku jejím započtením na parlamentní příspěvky, na jejichž vyplacení má tento poslanec nárok, je možné toto provést pouze v řízení upraveném v odstavci 4 uvedeného článku. Vzhledem k tomu, že nebylo v pravomoci generálního tajemníka rozhodnout o dotyčném započtení, aniž by k tomu byl pověřen předsednictvem v souladu s řízením upraveným tímto ustanovením, je třeba jeho rozhodnutí zrušit v rozsahu, v jakém nařizuje takové započtení.

(viz body 86–87, 95–97, 99)

Nicméně, co se týče vztahu speciality mezi čl. 16 odst. 2, čl. 27 odst. 3 a čl. 27 odst. 4 pravidel NPP, posledně uvedený článek upřesňuje řízení, kterého má být použito v případě, pro který se stanoví použití jednoho ze způsobů inkasa, a sice započtení, postihujícího příspěvky, které mají být vyplaceny poslanci, aby mohl účinně vykonávat svoji zastupitelskou funkci, přičemž se dbá na to, aby poslanec mohl účinně vykonávat svůj mandát. Z tohoto důvodu upravuje řadu procesních a hmotně právních záruk. Jelikož se toto ustanovení týká určitého způsobu inkasa jednoho nebo více neoprávněně vyplacených příspěvků, je nutné je považovat za *lex specialis* ve vztahu ke zmíněným článkům 16 odst. 2 a 27 odst. 3 pravidel NPP, což ostatně odůvodňuje jeho vložení za poslední uvedený odstavec. V tomto kontextu pojem „ve výjimečných případech“, uvedený na začátku čl. 27 odst. 4 potvrzuje, že započtení je možné provést teprve poté, co byly dodrženy tyto záruky.

3. Co se týče návrhových žádání předložených v rámci žaloby na neplatnost směřujících k navrácení věci do stadia předcházejícího přijetí zrušeného aktu za účelem obnovení řízení v bodě, ve kterém došlo k protiprávnosti, soudu Společenství nepřísluší vyjadřovat se k opatření, které je orgán povinen přijmout na základě rozsudku, kterým se akt částečně nebo úplně zrušuje. Naproti tomu je dotčený orgán povinen, ve smyslu článku 233 ES, přijmout opatření vyplývající ze zrušujícího rozsudku.

(viz bod 98)

4. Podle obecné zásady dodržování práv obhajoby musí mít osoba, proti níž je vedeno řízení ze strany správního orgánu Společenství, možnost vyjádřit se ke všem dokumentům, které tento orgán proti ní hodlá použít. V rozsahu, v jakém žalobci tato možnost nebyla přiznána, nesmí být dokumenty, které nebyly zpřístupněny, brány v úvahu jako důkazní prostředky. Toto vyloučení některých dokumentů použitých správním orgánem by nicméně mělo význam pouze tam, kde by vytýkané skutečnosti mohly být prokázány pouze odkazem na tyto dokumenty. Soudu Společenství přísluší prozkoumat, zda odepření zpřístupnění dokumentů označených žalobcem mohlo ovlivnit v jeho neprospěch průběh řízení a obsah napadeného rozhodnutí.
5. Žádné výslovné ustanovení práva Společenství neukládá orgánům obecnou povinnost informovat adresáty aktů o možnostech podání žalob ani o lhůtách, ve kterých mohou být podány. Pokud jde o povinnosti, které na sebe vzal Evropský parlament přijetím průvodce povinnostmi úředníků a zaměstnanců, neuvedení možnosti podat žalobu v aktu může skutečně zakládat porušení povinností uložených uvedeným průvodcem. Nicméně nedodržení takové povinnosti nepředstavuje porušení formálních náležitostí, kterým by byla dotčena legalita aktu.

(viz bod 131)

Mimo to je na zvážení soudu Společenství, zda v rámci řízení o žalobě podané proti rozhodnutí, kterým se končí správní řízení, nařídí organizační procesní opatření a zajistí úplné zpřístupnění spisu za účelem posouzení, zda odepření zpřístupnění dokumentu může být na újmu obhajobě žalobce.

(viz body 118–119)

6. Odůvodnění požadované článkem 253 ES musí být přizpůsobeno povaze dotčeného aktu a musí z něho jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, který akt vydal, tak aby dotčené osoby mohly rozpoznat důvody, které vedly k přijetí opatření, a příslušný soud mohl vykonávat svůj přezkum. V tomto ohledu může být rozhodnutí generálního tajemníka Evropského parlamentu o vrácení částek vyplacených poslanci z titulu nákladů a parlamentních příspěvků považováno za dostatečně odůvodněné, odkazuje-li výslovně na auditorskou zprávu předanou zúčastněnému a na doklady jím předložené po

audit, jakož i na částečné zaplacení dluhu prostřednictvím měsíčních splátek.

(viz body 134–136)

7. Dodržování zásady rovnosti zacházení musí být slučitelné s dodržováním zásady legality, podle které se nikdo se nemůže ve svůj prospěch dovolávat protiprávnosti spáchané ve prospěch jiného.

(viz bod 141)

8. Akt je postižen zneužitím pravomoci pouze tehdy, když na základě objektivních, relevantních a shodujících se indicií vyjde najevo, že byl vydán za výlučným nebo alespoň rozhodujícím účelem dosažení jiných cílů než uvedených nebo za účelem obejít zvláštní postup stanovený ve Smlouvě pro případ vzniku okolností projednávaného případu.

(viz bod 145)

9. Podle systému zavedeného pravidly pro úhradu nákladů a příspěvků poslancům Evropského parlamentu (dále jen „pravidly NPP“) poslanec, který pověřil plátce správou částek vyplacených z titulu příspěvků na parlamentní asistenci, musí být schopen předložit doklady odůvodňující jejich použití v souladu se smlouvami, které uzavřel se svými asistenty. Nemožnost předložit doklady odůvodňující náklady na mzdy asistentů nebo jakékoli jiné náklady uplatnitelné podle pravidel NPP může mít za následek pouze povinnost vrátit odpovídající částky Parlamentu. Každá částka, u níž není doklady prokázáno její použití v souladu s pravidly NPP, totiž musí být považována za neoprávněně vyplacenou. Je tedy na zúčastněném, který správě předložil doklady k prokázání použití obdržených prostředků, aby před soudem Společenství k podpoře své žaloby tvrdil a dokázal, že se správa dopustila pochybení tím, že je odmítla vzít v úvahu.

(viz bod 157)